

Bijlage 1. Landelijke en Europese ontwikkelingen

De ontwikkelingen rond weerbaarheid volgen elkaar in hoog tempo op, vanuit onder meer JenV, Defensie, BZK, EZK, IenW en de Europese Unie. Soms is de gemeentelijke betekenis direct, soms worden rolverdeling, uitvoering en financiering nog uitgewerkt. Het overzicht geeft de stand van zaken bij verzending van deze brief.

Ontwikkeling	Gemeentelijke betekenis	Inzet VNG
Europese paraatheid. De Preparedness Union Strategy verbindt continuïteit van essentiële functies, voorbereiding van inwoners en civiel-militaire samenwerking. CER en NIS2 zijn nationaal omgezet via de Wwke en de Cbw.	Overkoepelend beleidskader. De directe wettelijke gevolgen staan in pijler 1.	De VNG volgt de uitwerking en vertaalt deze naar de gemeentelijke praktijk.
Crisisbeheersing en JenV-roadmap. Het Rijk actualiseert landelijke crisisplannen en verankert de nationale crisisstructuur wettelijk. JenV werkt met partners aan een roadmap voor maatschappelijke weerbaarheid en militaire paraatheid.	De plannen bepalen mede wat bij een crisis van gemeenten wordt verwacht. De regionale stand van zaken is te volgen via het algemeen bestuur van de veiligheidsregio.	Vroege betrokkenheid van gemeenten en toetsing van de lokale uitvoerbaarheid voordat plannen worden vastgesteld.
Defensie en Host Nation Support. Defensie vergroot de militaire paraatheid en werkt met een beperkt aantal gemeenten aan locaties, kritieke infrastructuur en logistieke ondersteuning van bondgenoten.	De bredere gemeentelijke rol is nog niet uitgewerkt. Lokale betekenis kan liggen bij ruimte, infrastructuur, zorg en logistiek.	De VNG verkent de gevolgen met de NCTV en Defensie.
Economisch staatsnoodrecht. EZK werkt aan modernisering van onder meer de Distributiewet en aan vernieuwing van het nooddistributiesysteem.	Mogelijke gemeentelijke taken, bevoegdheden en uitvoeringsgevolgen zijn nog in ontwikkeling.	De VNG volgt het traject en agendeert de uitvoerbaarheid voor gemeenten.
Weerbaarheid fysieke leefomgeving. Het OFL-Versnellingsnetwerk versterkt in 2026 vitale IenW-processen tegen militaire en hybride dreigingen. De focus ligt het komende half jaar op weerbare ketens bij verhoogde activiteit van Defensie en op stedelijk en industrieel afvalwater.	Relevant voor onder meer vervoer, drinkwater, afvalwater en afvalverwerking. Concrete gevolgen verschillen per thema en regio.	De VNG brengt het gemeentelijk perspectief in.

Ontwikkeling	Gemeentelijke betekenis	Inzet VNG
Interbestuurlijke samenwerking. Rijk, VNG, IPO en Unie van Waterschappen werken aan een samenwerkingsagenda. BZK bereidt een interbestuurlijke tafel weerbaarheid voor, die naar verwachting in het najaar van 2026 start.	De tafel richt zich op de brede weerbaarheidsopgave van alle decentrale overheden.	Stevigere regie vanuit het Rijk, duidelijke rollen, samenhang in de aanpak en structurele middelen voor gemeenten.

Bronnen: [Preparedness Union Strategy](#), [Defensienota 2026](#), [modernisering staatsnoodrecht](#) en het [OFL-Versnellingsnetwerk Weerbaarheid](#).